

Jan de Pater en Jan Piet van der Linden: mannen van eerste uur OBK

BRAKEL - Op 20 mei bestaat Fanfare 'Oefening Baart Kunst' in Brakel 75 jaar. Ter gelegenheid van dit jubileum heeft het bestuur een groots feestprogramma opgesteld met onder andere een receptie, een onderling solistenconcours en een spectaculair concert. Jan de Pater (93) en Jan Piet van der Linden (91) zijn de mensen van het eerste uur. De Pater was zelfs ruim veertig jaar voorzitter, waarvoor hij nog een koninklijke onderscheiding kreeg. En hoewel ze geen van beiden nog een instrument bespelen, is OBK altijd nog 'hun' muziekvereniging.

Door Huib Ermstrang

De eerste vergadering werd in februari 1919 belegd in het toenmalige werklidengebouw door enkele mensen, die vonden dat er in Brakel wat leven in de brouwerij moest komen. „In eerste instantie gaven zich zo'n veertig mensen op als lid”, aldus Jan Piet, „maar toen er bepaald werd dat elk lid naast vijftien cent contributie per week ook nog vijf gulden inleggeld moest betalen, vielen er al veel af”. Jan de Pater weet zich nog te herinneren dat zijn vader hem wat geld had gegeven om die vijf gulden bij elkaar te krijgen. „We waren jong en hadden zelf natuurlijk ook niet zo veel geld. Daarbij kwam, dat we ook graag een borreltje gingen kopen”.

Die vijf gulden inleggeld was nodig voor de aanschaf van instrumenten. Enkele instrumenten werden in Brakel zelf opgescharreld, want volgens Jan Piet had er al eerder een muziekvereniging in Brakel bestaan waar nog instrumenten van over waren gebleven. Die eerste muziekvereniging bestond overigens voor het grootste deel uit jonge leden, „want”, aldus Jan Piet, „daar ging je af als je trouwde”. Of dit een bepaling was van de vereniging of dat de vrouwen hier de hand in hadden, kunnen de twee zich niet herinneren. „Het gevolg was wel, dat er weinig

ervaren muzikanten waren”.

De fanfare werd volgens de Pater opgericht onder de naam "Brakels Fanfare Korps". Pas toen de vereniging een echt vaandel kreeg, werd de naam gewijzigd in "Oefening Baart Kunst". Een dirigent die het tweetal zich ook nog goed kan herinneren was H. Stoot uit Heukelum, een gepensioneerde majoor. „Die liet ons voor een concours achter het werklidengebouw repeteren”, weet Jan Piet nog. „Het concours wordt buiten gehouden dus moeten we ook buiten repeteren”, zo redeneerde de strenge dirigent. De leden van O.B.K. moesten overigens nog aardig wat over hebben voor de majoor. „Hij moest na de repetitie altijd door ons naar de andere kant van de rivier geroeid worden omdat de veerman na tien uur niet meer over ging. Voor de "liefhebbers" was dan wel een roeiboot beschikbaar”.

Man overboord?

Naar een concours ging O.B.K. meestal op de fiets, maar de Brakelse muzikanten lieten zich ook weleens "duur vervoeren". Voor de tocht naar een concours in Tricht werd de "Mercurius", een boot die geregelde diensten onderhield in het rivierengebied, ingeschakeld. „We moesten nog wel de muziekvereniging uit Woudrichem meenemen”, vertelt Jan Piet. „Dat scheelde weer in de kosten”. Na op de terugweg deze vereniging weer afgezet te hebben (uiteraard niet nadat een borreltje op de goede afloop was gedronken) ontdekten, dat één van de Brakelse muzikanten ontbrak. Zou die in Woudrichem achter gebleven zijn? „Misschien is hij wel overboord geslagen”, opperde men. Na een grondige inspectie van het schip werd de vermeende achterblijver echter gevonden onder een dekzeil, waar hij lekker lag te slapen!

Van 1923 tot 1968 stond de heer Johan van Berkel, volgens de Pater een mandenmaker uit Ammerzo-

■ De man van het eerste uur van fanfare OBK, Jan Piet van der Linden (93). Hij werd vooral bekend als basblazer. Voor de foto nam hij zijn instrument nog eens ter hand. Alhoewel hij geen instrument meer bespeelt, is OBK altijd nog 'zijn' muziekvereniging.

(Foto: Ad van Hasselt)

den, voor de Brakelse fanfare. „Hij dirigeerde trouwens niet alleen, hij zong en stampte daarbij ook de maat”, aldus Jan Piet. „Zelfs op een concours kon hij dit niet laten”.

Die trek je aan

Het eerste instrument dat Jan Piet bespeelde was een alt-hoorn. „Dat was nog een hele toer om daar geluid uit te krijgen. Je moest in die tijd zelf noten leren. Je kreeg een toonladder op papier mee naar huis en dan moest je het maar uitzoeken”. Later waren er volgens hem wel muzikanten die nieuwe leden een beetje wegwijs maakten. Bekend is Jan Piet in Brakel vooral geworden als bas-blazer. Tijdens de marsen door het dorp, die in vroeger tijden nog wel voorkwamen, besloot hij over een je niet, die l Piet, bij wie eerste plaats paard en ve de wekelijkse slagen. Zijn paard in de de dirigent ingeseind. broekspijpen moest hij m

was het teken dat ik naarhuis moest komen”. Deze anekdote is overigens tekenend voor Jan Piet, die altijd wel voor een geintje te porren was. „Jan was altijd veel secuurder dan ik”, aldus Jan Piet. De Pater beaamt dit laatste dan ook met nadruk. „Je komt naar de repetitie om te repeteren”, is altijd zijn devies geweest. „Aan leden, die soms niet op de repetitie verschenen, kon ik me ontzettend ergeren”.

Eregasten

Zoals gezegd, speelt het tweetal niet meer mee. Jan Piet bezoekt nog wel regelmatig concerten in Huis Brakel. Samen zijn ze zelfs eens eregasten geweest tijdens een topconcours van de KNF, waaraan O.B.K. deelnam. Jarenlang zijn ze ook, samen met Hen de Boer, in een team van vrijwilligers een belangrijke schakel geweest bij de oud papieraktie's van O.B.K. Bijna dagelijks kon men dit drietal door het dorp zien gaan om bij de winkels het papier op te binden. „Dan ging het ophalen wat sneller”, was de reden van hun inzet. En zo zorgden zij, dat er nog wat extra geld in het laatje van 'hun' muziek terecht kwam.

■ Jan de Pater: „Toen we naast de vijftien cent contributie per week ook nog eens vijf gulden inleggeld moesten betalen, vielen er veel leden af.”